

Csongrád Nagyréti Természetvédelmi Terület Kezelési Szabályzata

1. Általános előírások:

A védelem célja: a Tisza - Körös zug jelenleg még fellelhető vizes élőhelyeinek és ártéri erdőinek ökoszisztémáit a további értékvesztéstől megóvni. Ezért a közvetlen védelem a földnyilvántartás szerinti vízállásos területeket, vízfelületeket, a város közigazgatási területére eső Tisza balparti és Körös jobbparti hullámtéri erdőt foglalja magában. A védett területtől 200 m-es sávban a terület használata csak olyan szempontból vizsgálandó, hogy a kölcsönhatás következtében jelent-e veszély a védett területre.

- A védett területen csak engedéllyel lehetséges a védett növények gyűjtése, a védett madarak, állatok vadászata, befogása.
- Csak engedéllyel lehet betelepíteni minden olyan növényt vagy állatfajt, mely az adott területen környezetidegen.
- A területen folytatott gazdálkodás a természeti értékeket ne károsítsa.
- A gazdasági döntések és hatósági intézkedések során a tulajdonosi, gazdálkodási és természeti érdekeket össze kell hangolni.
- Tilos közhasználatú utak önkényes elzárása, lezárása.
- A védetté nyilvánított területek szomszédságában - a vízterület parti sávjától mért 200 méteres távolságon belül gyakorolt mezőgazdasági földhasználattal kapcsolatos engedélyezési tevékenység, építési hatósági eljárás során vizsgálni kell, hogy az milyen környezeti kapcsolatot jelent a védett területre. A területet potenciálisan veszélyeztető tevékenység, használat nem engedélyezhető.
- A területen folytatott bármilyen tevékenység aktív, vagy passzív magatartás nem veszélyeztetheti a meglévő kultúrtörténeti, vagy gazdálkodás történeti emlékeket.

2. Erdőgazdálkodás, tájvédelem

A védett területen csak a földnyilvántartás szerinti művelési ág gyakorolható, ha engedély nélküli művelési ágváltozás van, azt helyre kell állítani.

- A terület használója, tulajdonosa köteles a földvédelmi törvényben előírt gazdálkodási kötelezettségének eleget tenni.
- A védett területen az erdőterületek felújításához az egyes fák kivágásához és csonkolásához a jogszabály szerinti engedélyt be kell szerezni. Az engedélyezési kérelemhez csatolni kell a védett terület vonatkozásában a kezelőjének hozzájárulását.
- Tilos az élőfák rongálása.
- Az erdő felújítása a szakmai szempontok figyelembevételével őshonos fafajokkal történjen.
- A fakitermelés engedélyezésénél figyelembe kell venni, hogy a területen maradjon néhány életteret biztosító tanufa.
- Az idős, nagyméretű fákat kímélni kell.
- S védett területen építkezni a Csongrád város külterületének építésügyi szabályozásáról, előírásairól szóló 24/1994.(VIII.26.) Ökt. rendelet előírásai szerint lehet.
- Az árvédelmi erdőben tervezett szakmai célú tevékenységet be kell jelenteni és a természetvédelmi kezelő egyetértését megszerezni.

3. Mezőgazdasági földhasználat

- A védett területen csak a szabadforgalmú növényvédőszeres és gyomirtószeresek használhatók, azok használati utasításának szigorú betartásával.
- Tilos minden olyan agrotechnikai eljárás alkalmazása, mely a védett területet veszélyezteti.
- Tilos a műtrágya és vegyszerek csomagoló anyagát a védett területen tárolni, elégetni, elásni, vízbe dobni.
- Tilos a védett területen bármilyen mezőgazdasági és ipari hulladék, szemét elhelyezése, tárolása.

- A területen termő nád, gyékény levágásának időpontja december 1 és március 1 között lehet. A helyét és mennyiségét egyeztetni kell a kezelővel. A levágott anyag március 1-ig elszállítandó.

- A védett területen és a 200 m-es védősávban a növényzet (a gaz, tarló és a nádasok) égetéses irtása tilos.

- Tilos a védett vizes helyektől mért 200 méteren belül repülőgépes növényvédelem.

4. Állattenyésztés

- A védett területen a legeltetés térben és időben úgy lehetséges, hogy a legeltetett terület természeti állapota ne romoljék, természeti értékei ne károsodjanak.

- Tilos a védett területen bárminemű vízi szárnyas telep kialakítása, a vízpart vagy vízterület ideiglenes lerekesztése is. Lakott tanyaingatlanonként összesen 100 db víziszárnyas tartható.

- A védett területtől számított 50 m-en belül új állattartó telep nem létesíthető és a telepet trágya, ill. trágyalé tárolóval kell ellátni. A meglévő állattartó telephez 1996. december 31-ig trágya, ill. trágyalétároló megépítendő. Az állattartó a trágyalevet károkozás mentesen köteles elhelyezni.

5. Halászat, vadászat

- Halászati és vadászati tilalmi idők betartandók. A tilalmi időszakot a természetvédelmi kezelő előzetes egyeztetés mellett az általánostól eltérően is szabályozhatja.

- A haltelepítést a természetvédelmi kezelővel egyeztetni kell.

- Horgászatot, halászatot és vadászatot az értékes, védett madarak költésének nyugalma érdekében a természetvédelmi kezelő időben és térben korlátozhatja.

- A területen intenzív haltenyésztés kezelővel egyeztetve. Tilos a vizek műtrágyázása és az elektromos halászati, illetve halterelő eszköz, vegyszer és robbanóanyag használata.

- Ha a vadállomány súlyosan veszélyezteteti a természeti értéket, a természetvédelmi kezelő köteles az illetékes figyelmét intézkedésre felhívni.

- A vadállomány gyérítését a vadászatra jogosult évente egy alkalommal a természetvédelmi kezelővel egyeztetett ütemterv szerint, ezen túlmenően az egyeztetett tevékenységtől való eltérés szükségessége esetén alkalmanként egyeztetve végzi.

- Elszaporodott, kártékony vadak ritkítása csapdázással és mérgezéssel nem végezhető (kivéve tanya épület).

- Móló és stég létesítése a vonatkozó jogszabály betartásával lehetséges.

- Tömeges halpusztulás esetén a vízterület hasznosítója, köteles a tényt bejelenteni a kezelőnek és a haltetemeket eltávolítani és a halpusztulás okát kivizsgáltatni.

6. Vízgazdálkodás

- A vízgazdálkodási művek kezelésével biztosítandó, hogy a területről csak a káros vizek távozzanak.

- A védett terület vizeiből csak az öntözési, üzemelési engedéllyel bíró vízhasználók használhatnak az engedélyben előírtak szerint.

- Az ökológiai szint elérése után tilos mindennemű szivattyús vízkiemelés.

- A védett területen kívüli vízi létesítmények hatásterületén tilos olyan növényvédőszer vagy műtrágya tároló létesítése, melyből csapadékvíz bemosódással a holtágakba szennyeződés származhat.

- Biztosítandó olyan vízkormányzási, vízviisszatartási rendszer kialakítása és működtetése, mely a rendkívüli vízszennyezések megakadályozását lehetővé teszi.

7. Közlekedés

- A holtágakon motorcsónakkal és egyéb motoros járművekkel közlekedni tilos, kivéve a halászati jog gyakorlóját az őszi lehalászás alkalmával.

- Evezőscsónakkal történő közlekedés során a vízi növényzetet kímélni kell.

- A vízpartra gépjárművel behajtani tilos, kivéve ha a vízpart közhasználatú úton megközelíthető, valamint a vízparti ingatlan tulajdonosa, használója.

8. Idegenforgalom, turizmus

- A védett terület látogatható, de a természetvédelmi kezelő a látogatást időszakosan korlátozhatja.
- A sátorozásra igénybe vehető helyeket a természetvédelmi kezelő határozza meg és egyezteti a tulajdonosokkal. A nem kijelölt helyen tilos a sátorozás.
- Tűz gyújtása a védett területen csak a kezelő által kijelölt helyen lehetséges. A tüzet távozáskor el kell oltani.

9. Ellenőrzés, szankcionálás (a rendelet mellékletei)

- A védett terület tulajdonosa, kezelője, illetve használója a rendeletben foglaltak végrehajtásának ellenőrzésében köteles együttműködni, a területre beengedni a védett terület kezelőjét vagy megbízottját (pl. hirdetmény, sajtó),
 - Az önkormányzat feladata:
 - Az érintettekkel a rendelet és annak változásának ismertetése pl. hirdetés és sajtó útján.
 - A védett terület jól látható, kellő számú táblával történő megjelölése.
 - A rendelet betartásának ellenőrzése, illetve megszervezése.
 - A bejelentések kivizsgálása és a szükséges intézkedések megtétele. A rendelet megszegőivel szemben eljárás kezdeményezése.
 - Az állapotváltozás figyelemmel kísérése érdekében mérőhelyek kijelölése, a megfigyelések elvégeztetése.
 - A védett terület megóvását elősegítő szakmai és területi szervekkel folyamatos kapcsolattartása.
 - A védelem gyakorlati és anyagi szükségletének évente történő felmérése és fedezetének biztosítása.
 - A rendelet hatályosulásának időszakos értékelése.

Melléklet: - védett fajok jegyzéke

- térképvázlat

Csongrád Köröszugban élő védett fajok jegyzéke (melléklet)

I. Védett madarak (FV= fokozottan védett faj)

	Eszmei érték (Ft)
1. Vörösnyakú vöcsök (<i>Podiceps grisegena</i>)	50.000
2. Kis vöcsök (<i>Tachybaptus ruficollis</i>)	10.000
3. Búbos vöcsök (<i>Podiceps cristatus</i>)	10.000
4. Bölömbika (<i>Botaurus stellaris</i>)	10.000
5. Bakcsó (<i>Nyctycorax nyctycorax</i>)	10.000
6. Szürkegém (<i>Ardea cinerea</i>)	10.000
7. Vörös gém (<i>Ardea purpurea</i>)	50.000
8. Pocgém (<i>Ixobrychus minatus</i>)	10.000
9. Kis kócsag (<i>Egretta garzetta</i>)	250.000 FV
10. Nagy kócsag (<i>Egretta alba</i>)	250.000 FV
11. Kanalasgém (<i>Platalea leucorodia</i>)	250.000 FV
12. Fehér góly (<i>Ciconia coconia</i>)	100.000 FV
13. Fekete gólya (<i>Ciconia nigra</i>)	250.000 FV
14. Héja (<i>Accipiter gentilis</i>)	10.000
15. Barna rétihéja (<i>Circus aeruginosus</i>)	50.000
16. Egerészölyv (<i>Buteo buteo</i>)	10.000
17. Rétisas (<i>Haliaeetus albicilla</i>)	500.000 FV
18. Kis sólyom (<i>Falco columbarius</i>)	50.000
19. Kabasólyom (<i>Falco subbuto</i>)	50.000
20. Vörös vércse (<i>Falco tinnunculus</i>)	10.000
21. Vízityúk (<i>Gallinula chloropus</i>)	2.000
22. Guvat (<i>Rallus aquaticus</i>)	10.000
23. Gólytöcs (<i>Himantopus himantopus</i>)	250.000 FV
24. Dankasirály (<i>Larus ridibundus</i>)	2.000
25. Fattyuszerkő (<i>Chlidonias hybridus</i>)	100.000 FV
26. Kormos szerkő (<i>Chlidonias niger</i>)	50.000
27. Gyurgyalag (<i>Merops apiaster</i>)	100.000 FV
28. Búbosbanka (<i>Upupa epops</i>)	50.000
29. Vadgerle (<i>Streptopelia turtur</i>)	10.000
30. Kakukk (<i>Cuculus canorus</i>)	10.000
31. Kuvik (<i>Athene noctua</i>)	100.000 FV
32. Zöld küllő (<i>Picus viridis</i>)	10.000
33. Fekete harkály (<i>Dryocopus martius</i>)	50.000
34. Nagy fakopáncs (<i>Denorocopus maier</i>)	10.000
35. Kis fakopáncs (<i>Denorocopus minor</i>)	10.000
36. Réti cankó (<i>Tringa glareola</i>)	2.000
37. Mezei pacsirta (<i>Alauda arvensis</i>)	10.000
38. Búbos pacsirta (<i>Galerida cristata</i>)	2.000
39. Bíbic (<i>Vanellus vanellus</i>)	2.000
40. Füstifecske (<i>Hirundo rustica</i>)	2.000
41. Partifecske (<i>Riparia riparia</i>)	2.000
42. Molnárfecske (<i>Delichon urbica</i>)	2.000
43. Barázdabillegető (<i>Motacilla alba</i>)	2.000
44. Házi rozsdafarkú (<i>Phoenicurus ochruros</i>)	2.000
45. Cigánycsaláncsucs (<i>Saxicola torquata</i>)	2.000
46. Rozsdás csaláncsucs (<i>Saxicola rubetra</i>)	2.000
47. Vörösbegy (<i>Erithacus rubecula</i>)	2.000
48. Fülemlő (<i>Luscinia megarhynchos</i>)	10.000
49. Fekete rigó (<i>Turdus merula</i>)	10.000
50. Énekes rigó (<i>Turdus philomelos</i>)	2.000

51. Fenyőrigó (<i>Turdus pilaris</i>)	10.000
52. Nádirigó (<i>Acrocephalus arundinaceus</i>)	2.000
53. Cserregő nádiposzáta (<i>Acrocephalus scirpaceus</i>)	2.000
54. Énekes nádiposzáta (<i>Acrocephalus palustris</i>)	2.000
55. Nádi tücsökmadár (<i>Locustella luscinioides</i>)	10.000
56. Barátposzáta (<i>Sylvia atricapilla</i>)	2.000
57. Kerti poszáta (<i>Sylvia borin</i>)	2.000
58. Szürke légykapó (<i>Muscicapa striata</i>)	2.000
59. Erdei pityer (<i>Anthus trivialis</i>)	2.000
60. Kis őrgébics (<i>Lanius minor</i>)	50.000
61. Tövisszúró gébics (<i>Lanius collurio</i>)	10.000
62. Széncinege (<i>Parus maior</i>)	2.000
63. Kék cinege (<i>Parus caeruleus</i>)	2.000
64. Sárgarigó (<i>Oriolus oriolus</i>)	10.000
65. Meggyvágó (<i>Coccothraustes coccothraustes</i>)	2.000
66. Erdei pinty (<i>Fringilla colebs</i>)	10.000
67. Tengelic (<i>Carduelis carduelis</i>)	2.000
68. Zöldike (<i>Carduelis chloris</i>)	2.000
69. Sordély (<i>Miliaria calandra</i>)	10.000
70. Citromsármány (<i>Emberiza citrinella</i>)	2.000
71. Sárga billegető (<i>Motacilla flava</i>)	2.000
72. Kerti rozsdafarkú (<i>Phoenicurus phoenicurus</i>)	10.000
73. Őszapó (<i>Aegithalos caudatus</i>)	2.000
74. Piroslábú cankó (<i>Tringa totanus</i>)	10.000
75. Függőcinege (<i>Remiz pendulinus</i>)	2.000
76. Kis poszáta (<i>Sylvia curruca</i>)	2.000
77. Nádi sármány (<i>Emberiza schoeniclus</i>)	2.000
78. Jégmadár (<i>Alcedo atthis</i>)	50.000
79. Daru (<i>Grus grus</i>)	50.000
80. Süstölő (<i>Pyrrhula pyrrhula</i>)	10.000

II. Védett emlősök

1. Vakondok (<i>Talpa europea</i>)	2.000
2. Közönséges sün (<i>Erinaceus concolor</i>)	2.000
3. Korai denevér (<i>Nyctalus noctula</i>)	10.000

III. Védett hüllők

1. Fűregyík (<i>Lacerta agilis</i>)	10.000
2. Erdei sikló (<i>Elaphe longissima</i>)	10.000
3. Vízisikló (<i>Natrix natrix</i>)	2.000

IV. Védett kételtűek

1. Kecskébéka (<i>Rana esculenta</i>)	2.000
2. Vöröshasú unka (<i>Bombina bombina</i>)	2.000
3. Mocsári béka (<i>Rana arvalis</i>)	2.000
4. Levelibéka (<i>Hyla arborea</i>)	2.000

V. Védett rovarok

1. Atalanta lepke (<i>Vanessa atalanta</i>)	2.000
2. Nappali pávaszem (<i>Inachis io</i>)	2.000
3. Tiszavirág (<i>Palingenia longicauda</i>)	2.000
4. Kis színjátszólepke (<i>Apatura ilia</i>)	2.000

VI. Védett növények

1. Réti iszalag (<i>Clematis integrifolia</i>)	2.000
2. Tiszaparti margitvirág (<i>Lecantheum serotinum</i>)	2.000
3. Nyári tűzike (<i>Leucorum aestivum</i>)	2.000
4. Rucaöröm (<i>Salvinia natans</i>)	2.000
5. Sulyom (<i>Trapa natans</i>)	2.000
6. Pézsmahagyma (<i>Allium moschatum</i>)	5.000

Jelmagyarázat:

- I. Tisza bal parti hullámtér
- II. Körös jobb parti hullámtér
- III. Mámai réti Holt-Tisza
- IV. Ellési Holt-Tisza
- V. Bekete-Körös
- VI. Rázsonyi Holt-Körös
- VII. Külső Ellés parti Tanya

